

Emlékeztető

az NIIF Program Felügyelő Tanácsának (FT) 1995. november 27-i üléséről

Jelen vannak:

Elnök:

Nyiri Lajos OMFB

Tagok:

Benczúr András FEFA
Keviczky László MTA
Papp Lajos MKM
Roska Tamás OTKA

Titkár:

Bakonyi Péter OB elnöke

Állandó meghívott:

Nagy Miklós NIIFKI vez.

Meghívottak:

Csaba László MT elnöke
Báti Ferenc Oracle Hungary igazgatója
Nagy Kálmán Oracle Hungary munkatársa

1./ Oracle Hungary bejelentés.

Az FT Elnöke üdvözölte a megjelenteket, és nulladik napirendként felkérte az Oracle Hungary igazgatóját, hogy előzetesen jelzett bejelentését tegye meg.

Az Oracle Hungary és az NIIF Program közötti korábbi jó kapcsolatokra építve, a HUNGARNET rendes tagság számára, minimum egy éves időtartamra, a szinte teljes szoftver terméklistára ingyenes licenc megadást ajánlott fel. Az igényfelmérés, a licencek szétosztása, valamint a kapcsolatos adminisztratív kérdések tisztázása az

NIIFKI/HUNGARNET munkatársaival folyamatban van. Ezt követően nagyon rövid időn belül az együttműködési megállapodás aláírásra kerülhet.

Kérdések:

Benczúr András: mi lesz a licenc supporttal egy év múlva?

Nyíri Lajos: kik kötik a megállapodást, és milyen publicitás szükséges a megállapodás aláírásakor?

Válasz:

Báti Ferenc: a supportot, amely igen nagy feladattömeget jelent egy ekkora körben, szeretnék tovább mint egy év biztosítani, többek között ennek a kimunkálása is folyamatban van. A megállapodást a HUNGARNET-tel köti az Oracle, és annak aláírásakor egy széleskörű tájékoztatás célszerű lenne, mert ez felhívna más szoftverforgalmazók/gyártók figyelmét, hogy az oktatás/kutatás területén az ilyen típusú szponzorálás jelentőségére.

Határozat:

Az FT Elnöke a teljes NIIF közösség nevében megköszönte ezt az igen jelentős felajánlást. Az FT a megállapodást illetően adminisztratív nem érintett, hiszen a HUNGARNET a megállapodó partner, ettől függetlenül megerősítette, hogy minden támogatást megad az NIIF Program is az akció sikerre viteléhez.

2./ Az NIIF Program 1995 évi szakmai és pénzügyi tervének teljesítése.

2.1 Szakmai tevékenység.

Bakonyi Péter az FT-nek megküldött beszámolóra (OB emlékeztető) hivatkozva, röviden ismertette az 1995-re kitűzött feladatokat, és az elért legfontosabb eredményeket. Az NIIF Program 1995 évi tervének meghatározó fejezetei az alábbiak voltak:

- **a HBONE teljes kiépítése, annak az FT által is jóváhagyott műszaki terv szerinti működtetése.**

A HBONE mag 1995 júniusától a terveknek megfelelően kiépült, és a megállapodott menedzsment szerint üzemel. A hálózat teljes kiépítettsége ez év végére illetve 96 első negyedében várható, a megrendelt routerek beérkezésének függvényében.

A HBONE nemzetközi kijáratának sáv szélességét, a MATÁV-val közösen, fele-fele arányban használva és fizetve, a DANTE-val kötött szerződés alapján 1995. november 15-től 2 Mbps-re növeltük. Jellemző adat, hogy a bevezetést követő egy hét múlva a forgalom elérte az 1,3 Mbps-t ami az NIIF

A MICE vagy telekonferencing projekt előkészítés alatt van, az eszközök beszerzése folyamatban van. Várhatóan 1996 első felében a pilot rendszer működése elindul.

Az Internet típusú szolgáltatások felhasználóorientált fejlesztése projekt keretében megkezdődött az NIIF központi gépén a Magyar Elektronikus Könyvtár feltöltése. A "polrendszer" szerint bontott felépítés teljes szövegű magyar szépirodalmi, szakirodalmi könyvek, szakfolyóiratok, CD-k stb. elektronikusan rögzített, WWW felülettel ellátott, lekereshető gyűjteménye. A projekt kiteljesedése csak a széles felhasználói közösség, elsősorban a középiskolák aktív bevonásával várható. Ezt segítené egy e célt támogató alapítvány létrehozása is, melynek egyik alapítója a HUNGARNET lehet.

2.2 Előzetes pénzügyi beszámoló.

Nagy Miklós a Koordinációs Iroda vezetője beszámolójában ismertette, hogy az NIIF Program pénzügyeinek kezelésével ideiglenesen megbízott intézmény, az MTA SZTAKI éves zárása 1996 január-február, így az FT elé került összefoglaló, az 1995 októberi adatok alapján készült, azonban figyelembe vette a már élő lekötéseket és várható további pénzügyi forgalmat.

A rendelkezésre állt forrás és a tényleges felhasználás összevetése azt mutatja, hogy az éves terv teljesítéséhez további 95,-Mft forrás szükséges, vagy a pénzügyi fedezet nélkül maradt fejezetek teljesítésétől ebben az évben el kell tekinteni. További problémát jelent, hogy az 1996-os pénzügyi év sem kezdődhet forrás nélkül, mert a 96. januári, februári számlákat (MATÁV, nemzetközi kötelezettségek, stb.) ki kell egyenlíteni. Ezen a forráshiányon segíthet, amennyiben az OMFB 100,-Mft-os 1995 évi támogatása még 95-ben realizálódik. Erre komoly esély van. (Be is érkezett 1995 decemberben. (a szerkesztő)).

A túllépés elsődleges oka, hogy a MATÁV szolgáltatások 1995-ben bekerültek a 25%-os ÁFA köteles körbe, és az NIIFKI (SZTAKI) ezen szolgáltatásra nem igényelheti vissza az ÁFÁ-t, mert a SZTAKI alaptevékenysége ezt nem teszi lehetővé. További költségnövekedést jelentett, a forint rendszeres leértékelése (ez 1996-ban már tervezhető), valamint az infláció mértéke.

Az OB tagjai közül a felsőoktatásban dolgozók kezdeményezték, hogy a Rektori Konferencián keresztül pozitív MKM lobbierésztében az NIIFKI készítse ki a kimutatást az egyes Program támogatók és a hozzájuk tartozó intézmények összforrásból való részesedéséről. Ennek eredménye, hogy az elmúlt négy év átlagában az MKM támogatás az összes forrásra vetítve 11,3%, ugyanakkor a teljes felhasználásra vetítve az MKM intézmények felhasználása ill. részesedése 62%. Az OB állásfoglalása, hogy ilyen kimutatás eddig sem készült és a jövőben sem célszerű készíteni, de amennyiben ez eredményes lobbierészt alapján lehet akkor az anyag kivételesen felhasználható.

Kérdések:

Papp Lajos: készül-e részletes szöveges pénzügyi beszámoló?

Roska Tamás: meg lesz-e az OMFB 100,-Mft? Az MKM tudja-e korrigálni még 95-ben a 10,-Mft hozzájárulást?

Válaszok:

Nagy Miklós: készül 96 első negyedévében részletes szöveges pénzügyi beszámoló.

Nyiri Lajos: az OMFB Tanácsa dönt a 100,-Mft kérdésében.

Papp Lajos: nem valószínű, hogy a 10-Mft-on felül 1995-ben lenne még forrás, de 96-ra megvan az esély egy komolyabb támogatási hozzájárulásra (közoktatás fejlesztése, könyvtárak éve).

Hozzászólások:

Keviczky László: előfordulhat minden programtámogatóval, hogy kivételes alkalmakkor, (mint pl. az MKM ezévi hozzájárulása) támogatása alacsonynak mondható, de ez nem jelentheti azt, hogy az illető támogató intézményi köre ennek következményeit negatívan viselje, hiszen eddig sem vizsgáltuk, hogy ki mennyivel járul az összforráshoz, a lényeg az volt és kell legyen, hogy továbbra is egyenlő partnerekként azonos "szavazati súllyal" (konszenzus)dolgozzon továbbra is a program vezetése. Természetesen más kérdés, ha valamely alapító rendszeresen aránytalanul alacsony szinten tartja hozzájárulását. Mindent el kell követni, hogy a jelentősebb intézményi számmal jelenlévő tárcákat (fenntartva a program alapvető célját a kutatás-fejlesztés, felsőoktatás, közgyűjtemények kiszolgálását) bevonjuk a támogatók sorába.

Papp Lajos: javasolta, hogy a FEFA vizsgálja meg, hogy még ebben az évben át tudja-e adni a programnak az 1996 évi támogatást.

Roska Tamás: javasolta, hogy az 1996 évi terv vegye figyelembe egy olyan eszközpályázat kiírásának fedezetét, amely az eddig még nem, vagy max. 1,-Mft eszköztámogatású felsőoktatási intézmények számára kerülne kiírásra. Az ezzel kapcsolatos pályázat tervezete kiosztásra került az FT tagjai között.

Keviczky László: támogatva Roska Tamás előterjesztését javasolta, hogy ez az akció ütemezetten, de terjedjen ki az MTA és a többi academic intézményre is.

Benczúr András: javasolta az FT tagjainak, tegyenek lépéseket annak érdekében, hogy a program alapszolgáltatásaira, amelyek nélkül ma már ez a szféra szinte működésképtelen, a működtetési költségeket, amelyek előre jól

tervezhető, a költségvetésükbe tervezzék be, mert különben továbbra is esetlegessé válik a rendszer fenntartása. Ezt 1997-re már most meg kell tenni.

Nyiri Lajos: egyetértve Keviczky László hozzászólásával, továbbra is a program jelenlegi támogatási mechanizmusát tarja lehetséges megoldásnak, mert pl. ha ez önálló költségvetés által megszavazott fejezet lenne az törekennyé teheti a programot. Mára nem értünk volna el ilyen sikereket, ha az egyes támogatók esetében az intézményi hovatartozás támogatás/felhasználás mutatóit elemeztük volna döntéseinknél. Bizonyosra vehető, hogy az egyes támogatók nem az intézményeik támogatására járulnak klf. összeggel a programhoz, hanem azért mert érdekelték a program célkitűzéseinek megvalósításában.

A pénzügyi beszámolóval kapcsolatban felhívta a figyelmet, hogy a terv egyes fejezeteinek túllépései komoly elemzést igényelnek, mert a jövő tervezése szempontjából fontos következtetésekre vezethet pl. az adatforgalom exponenciális növekedésének kérdése; a költségek ezzel arányos növekedése központi forrásokból meddig finanszírozhatók; stb.

A KSH Elnökével folytatott megbeszélés szerint a KSH szívesen csatlakozik a program aláírókhoz, azonban pénzügyi forrással nem tud hozzájárulni. Az FT döntsön arról, hogy milyen feltételek mellett - és erről általában, mint elvi kérdéstről és nem KSH specifikusan kell döntenet - lehet a programalapítókhoz csatlakozni.

Nem támogatna egy olyan finanszírozási rendszert, amelyben a hálózat használata hosszútávon ingyenes lenne a HUNGARNET rendes tagok számára. Támogatandó, hogy mindenképpen a használatarányos költségvállalás irányába mozduljon a program. Feltétlenül szükséges a felhasználókban tudatosítani, hogy mibe is kerül a rendszer fenntartása, működtetése, továbbfejlesztése. Ki kell alakítani olyan mechanizmust, amely:

- a szervezettségből (HUNGARNET/NIIF) adódó előnyöket a vásárolt szolgáltatásoknál továbbra is fenntartja;
- a költségekhez valamilyen mértékben a felhasználói hozzájárulást kezeli;
- a program szolgáltatástípusú tevékenység irányába történő mozgását a közösség javára tudja hasznosítani;
- amely egy ekkora szerveződés, mint az NIIF 850 résztvevő intézménye számára jogi személyiségű háttérrel biztosít úgy a szolgáltatók, mint a "szponzorok", vagy akár a kormányzat felé. Ez az NIIF Program továbbvitele, és transzparens működése szempontjából feltétlenül és rövid időn belül megoldandó kérdés.

Határozat:

- az FT tájékoztató jelleggel elfogadja az 1995 évi szakmai és pénzügyi beszámolót azzal, hogy tavaszi ülésére a részletes pénzügyi beszámoló elkészül;
- a Műszaki Tanács bevonásával a program keretében kerüljön kidolgozásra olyan módszer amely a HBONE adatforgalom intézményi (jogi személyiség) szintű mérését lehetővé teszi;
- az OB dolgozzon ki javaslatot a Program alapítóinak (megállapodás aláíróinak) sorához történő csatlakozás kritériumára, amelynél a program minimális évi 20,- Mft-os támogatása, és a szakmai hozzájárulás feltétlenül legyen szempont;
- a program jogi hátterének rendezésére, azaz az NIIF Koordinációs Iroda önálló jogi személyiségű szervezetté történő átalakításának vizsgálatára, illetve a szervezeti forma kiválasztására (KHT, Kft, RT, Közalapítvány stb.) jöjjön létre egy ad-hoc bizottság. A bizottságba minden FT tag egy főt delegál. A bizottság elnöke Balotay Kálmán (OMFB) legyen. A bizottság által készített javaslatot az OB vitassa meg, és az FT tavaszi (márciusi) ülésére készítsen előterjesztést.

3./ Az NIIF Program 1996 évi előzetes pénzügyi terve.

Az OB előterjesztése alapján a fejlesztéseket is tartalmazó terv költségvetése **645,- Mft.**

Az FT elnöke felkérte az FT tagokat, hogy tegyenek javaslatot az 1996 évre történő támogatási összegeikre.

FEFA:	50,-Mft
MKM:	nem volt határozott állásfoglalás, de az ülés korábbi fázisában történt utalás a kérdés MKM-en belüli további egyeztetésére a költségvetéstől függően.
MTA:	50,-Mft
OMFB:	100,-Mft
OTKA:	50,-Mft
NJM:	20,-Mft ha a megállapodás aláírásra kerül.

Ha az MKM-et minimum 50 Mft-al vesszük, akkor a jelenleg látható forrás 320,-Mft, amely a tervnél 345,-Mft-al kevesebb. Ezért az FT állásfoglalása, hogy ezt a pénzügyi tervet tájékoztatónak tekinti, és további átdolgozásra visszadja az OB-nek azzal, hogy alternatívákat tartalmazó javaslatát a következő FT- ülésre terjessze be.

4./ Az NIIF intézmények hozzájárulása a HBONE használatához.

Az MT, és az AT által kidolgozott és az OB által jóváhagyott előterjesztést az MT Elnöke ismertette. Az FT részéről teljes egyetértés mutatkozott abban, hogy 1996-ban költség hozzájárulást a HUNGARNET rendes tagságán kívüli kör fizet az előterjesztésben meghatározott "tarifa" szerint 1996 január 1-től, amennyiben ez a feladat addigra adminisztratív megoldható. Az, hogy kinek fizetik az intézmények a hozzájárulást, a legkedvezőbb konstrukció határozza meg, de a befolyt összeg csak az NIIF Program céljaira használható fel. Ezért ha a HUNGARNET szedi be, akkor a pénzáradást az NIIF és a HUNGARNET közötti szerződésnek kell rendezni. Az előterjesztésben szereplő tarifa 1996. dec. 31-ig érvényes, 1997. jan. 1-től annak mértékét ismét meg kell vizsgálni.

5./ Tájékoztató az NIIF Program nemzetközi kapcsolatairól.

Az OB elnöke a korábbi napirendben a nemzetközi kapcsolatainkat érintő kérdéseket nem ismélte meg (DANTE 2 Mbps, MICE), de kiegészítésként beszámolt két eseményről:

- az NIIF Program novemberben rendezett egy nagyszerű nemzetközi WWW NATO workshopot az NIIF központban. Szakmailag igen komoly elismerésben részesültek a szervezők, amelyért az OB Elnöke minden közreműködőnek köszönetét fejezte ki;
- 1996. májusban kerül megrendezésre az európai hálózati konferencia a JENC 7, amelynek előkészítése jó ütemben halad. Mintegy főpróbája volt bizonyos szempontból a fenti workshop is.

Nyiri Lajos az EUROCAIRN projectről szólva elmondta, hogy egy olyan szerveződés jön létre az EUREKA utódprogramjaként amiben már kormányzati felelősséggel vesznek részt országok azzal a céllal, hogy a különböző európai hálózatépítések és fejlesztések koordináltan történjenek. A szerveződésben való részvétel költségvetési háttérét (szakemberek utazási költségei) az NIIF Program finanszírozná. Kérdés, hogy ehhez a mozgalomhoz Magyarország csatlakozzon-e illetve a finanszírozás NIIF-ből lehetséges-e?

Az FT a beszámolót tudomásul vette. Az FT Elnökének kérdését illetően, mind a részvételt mind a finanszírozást az FT támogatja.

6./ Egyebek.

6.1 A NIS-hez történő csatlakozás.

Az NIIF FT határozata, hogy az FT Elnöke az NIIF Program nevében írja alá a csatlakozási okmányt. A csatlakozás 1,-Mft-os költségét az NIIF Program finanszírozza.

A képviselőre az NIIF részéről Bakonyi Pétert kérték fel, aki felkérést elfogadta.

6.2 Információs források építése és szolgáltatása c. pályázat értékelése.

Az AT és az MT közösen értékelt a pályázatokat, és erről az OB-nak előterjesztést tett. Az OB a javaslatot jóváhagyta és az FT elé terjesztette változatlan formában.

Az FT a pályázati értékelést változatlan formában jóváhagyta, és felkérte a KI-t, hogy a szerződéseket a nyertesekkel a pályázati kiírás szerint kösse meg.

6.3 A középiskolák, közgyűjtemények, NIIF csatlakozása, és a teljeskörű Internet elérés problémái.

Az MT és az OB által megfogalmazott javaslatot a KI vezetője ismertette. Az FT az előterjesztést megvitatta és az alábbi határozatot hozta:

- az NIIF-hez való csatlakozás nem jelent automatikus bekapcsolást, csupán potenciális lehetőséget, így nincs akadálya, hogy a középiskolák és a közgyűjtemények NIIF résztvevők legyenek, már csak azért sem, mert ez feltétele pl. a kedvezményes szoftver licencek elérhetőségének;
- az FT első lépésben egyetért azzal, hogy a levelezés és a helyi (node-on belüli) szolgáltatások a kapcsolt telefonhálózaton keresztül minden fenti intézmény számára legyen elérhető, mert ezt a jelenlegi infrastruktúra lehetővé teszi;
- a továbblépésre (teljeskörű Internet) e témában a párbeszédet meg kell kezdeni az MKM illetékeseivel, hiszen itt a teljeskörű Internet elérés kb. 750 középiskola esetében komoly hálózatbővítési, beruházási, és egyéb szolgáltatói feladatokat jelent, melynek fedezete az NIIF Program jelenlegi szűk költségvetésében messze nem áll rendelkezésre. Papp Lajos mint az MKM helyettes államtitkára a kapcsolatfelvételre felajánlotta közvetítő szerepét.

6.4 Az eddig még nem, vagy 1,-Mft alatt támogatott felsőoktatási intézmények számára kiírandó eszközpályázat.

Az FT határozata, hogy zártkörű legyen a pályázat, és csak azok a HUNGARNET rendes tagként regisztrált felsőoktatási intézmények és kutatóintézetek pályázhatnak, akik a cím szerinti feltételnek megfelelnek. (A pályázat 3,-Mft-ja katalógus szerinti árakon legyen kitöltve, tehát az a kedvezmény amit az ártárgyalásokon a program elér, az további jogosult intézmények támogatására fordítandó.)

A pályázat kiírására akkor kerülhet sor, ha erre a költségvetés lehetőséget ad.

Budapest, 1996. február 16.

Az emlékeztetőt összeállította: Nagy Miklós